

Додаток

до Порядку спільних дій органів внутрішніх справ, Державної інспекції техногенної безпеки України та Міністерства надзвичайних ситуацій України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення, попередження та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з пожежами

**ПРОТОКОЛ
огляду місця події, пов'язаного з пожежею**

«____» _____ 20__ року
(найменування населеного пункту)

Огляд розпочато: о __ год. __ хв.
Огляд закінчено: о __ год. __ хв.

Слідчий _____

(посада, звання, орган, прізвище та ініціали)
_____,

отримавши заяву (повідомлення) про пожежу, яка виникла о _____ год. _____
хв. ____ (час орієнтовний або точний – потрібне підкреслити)

у _____

(вказати об'єкт пожежі)
_____,

прибув _____

(найменування населеного пункту, місцевості)

та за участю інспектора Держтехногенбезпеки _____

(посада, звання, орган, прізвище, ім'я, по батькові)

відповідно до статей 104, 105, 106, 234, 237, 223 КПК України;

у присутності понятих:

1. _____, (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання, телефон)

2. _____, (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання, телефон)

яким відповідно до статей 11, 13, 15, 223 КПК України роз'яснено їхні права і обов'язки,

за участю потерпілого:

_____, (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання, телефон)

якому відповідно до частини першої та другої статті 56 та статті 57 КПК України роз'яснено його права і обов'язки,
за участю підозрюваного:

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання, телефон)

якому відповідно до частин третьої, п'ятої–сьомої статті 42 КПК України роз'яснено його права і обов'язки,
за участю захисника:

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання, телефон)

якому відповідно до статей 46, 47 КПК України роз'яснено його права і обов'язки,
за участю представника:

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання, телефон)

якому відповідно до частини п'ятої статті 44, частини четвертої статті 58, частини другої статті 59 КПК України роз'яснено його права і обов'язки,
за участю інших спеціалістів:

(посади, звання, органи, прізвища, імена, по батькові)

яким відповідно до частин четвертої та п'ятої статті 71 КПК України роз'яснено їхні права і обов'язки,
за участю власника (користувача) приміщення чи іншого володіння

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання, телефон)

(перед початком огляду зазначеним вище особам роз'яснено їхнє право бути присутніми при всіх діях, які проводяться у процесі огляду, робити зауваження, що підлягають занесенню до протоколу. Особам, які беруть участь у проведенні огляду, також роз'яснено вимоги частини третьої статті 66 КПК України про їх обов'язок не розголосувати відомості щодо проведеної процесуальної дії, а також про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання)

провів огляд місця пожежі _____
_____.

(указати об'єкт огляду, його точне місцезнаходження)

Огляд проводився в умовах _____
(снігопад, похмурої, дощової, сонячної погоди тощо)
при _____ освітленні.
(штучному, природному)

У процесі огляду застосувалися такі технічні засоби:
фотоапарат _____ з об'єктивом _____,
фотоплівкою _____ чутливістю _____,

при витримці _____, діафрагма _____, кінокамера _____ з кіноплівкою _____, відеокамера _____ з відеоплівкою _____, диктофон (магнітофон) _____ з магнітною стрічкою _____, металошукач _____, переносний газоаналізатор _____, набір індикаторних порошків _____, інше _____

ОГЛЯДОМ УСТАНОВЛЕНО:

Під час огляду місця пожежі виявлено та вилучено: _____

(зазначаються всі предмети, речі, матеріали тощо, що були вилучені під час огляду)

Вилучене з місця пожежі сфотографовано (за потреби підкреслити), опечатано (опломбовано або в інший спосіб) _____

Під час огляду складено:

(плани, схеми, креслення, ескізи, акт про пожежу тощо)

_____, які є невід'ємною частиною протоколу огляду місця пожежі.

Протокол прочитаний уголос

(указати прізвище та ініціали особи, яка зачитувала протокол)

Заяви і зауваження понятих, спеціалістів та осіб, які брали участь в огляді

_____ (якщо заяв і зауважень не було, про це зазначається у протоколі огляду)

Планы і схеми до протоколу огляду місця події, матеріали відео- та фотофіксації на електронному носії (диску, флеш-карті пам'яті) приєднано до зазначеного протоколу і є його невід'ємною частиною.

Зміст описової частини протоколу відповідає реальним діям.

Поняті:

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Спеціалісти:

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Учасники:

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Інспектор Держтехногенбезпеки _____
(посада, прізвище, ініціали та підпис особи, яка здійснювала огляд)

Слідчий _____
(посада, прізвище, ініціали та підпис особи, яка здійснювала огляд)

Примітка:

Під час здійснення огляду місця події, пов'язаного з пожежею транспортного засобу, необхідно відобразити таке:

Належність транспортного засобу (якщо встановлена), марку, модель, колір, рік випуску, № шасі, № двигуна, державний номерний знак, показання спідометра, наявність (відсутність) пального в бензобаку.

Зовнішні пошкодження (кузова, коліс, дверей, капота), у тому числі механічні (сліди насильницького розкриття дверей, багажника, кузова, бензобака).

Термічні пошкодження та їх ступінь (сліди відпалу й окопчення конструктивних елементів, оплавлення скла, деформації кузова).

При горінні розлитого під автомобілем пального обгорання кузова буде порівняно рівномірним за висотою, тоді як при «природному» вигорянні тільки вмісту автомобіля низ кузова і двері зовні можуть зберегти залишки лакофарбового покриття.

Наявність осередкових ознак (зовні транспортного засобу чи усередині). Осередкові ознаки можуть утворитися не тільки в результаті горіння розлитої під автомобілем чи налитої в салон легкозаймистої рідини, але і внаслідок вигоряння запасу пального (наприклад при поступовому вигорянні бензину з паливного бака автомобіля).

Огляд моторного відсіку (стан двигуна, акумулятора, системи подачі пального, стартера, електропроводки).

При огляді залишків проводів доцільно керуватися принциповою і монтажною схемами електроустаткування автомобіля, відзначаючи на них місця виявлення обривів, обгоряння ізоляції та оплавлень жил проводів, характерних для короткого замикання та термічного впливу пожежі.

Під час здійснення огляду місця події, пов'язаного з пожежею домоволодіння (іншого житла), необхідно відобразити таке:

Наявність слідів взуття, транспортних засобів, злому, перешкод та інших слідів проникнення сторонніх осіб. Стан дверних замків та засувів (виявлені в дверях замки вилучаються для подальшого дослідження з метою встановлення факту яких-небудь механічних порушень у їх механізмі, спроб відкриття сторонніми ключами чи пристосуваннями). Результати обстеження вікон і дверей (стан засклених вікон та інших конструкцій, наявність шару кіптяви (з якої сторони та її щільність) на поверхні скла тощо). Наявність у місцях вигоряння дерев'яних несучих балок, каркасів і будівельних ферм, настилів підлог, цвяхів, болтів, кріпильних скоб тощо (їх скупчення може вказувати на ознаки можливого місця виникнення пожежі). Стан підлоги згорілого (пошкодженого вогнем) приміщення (описуються сліди горіння на ліжку, дивані, кріслі, меблевій тумбі, де стояли телевізор чи інший радіотехнічний пристрій, електронагрівальний прилад, а також на прилеглих до згорілих предметів інтер'єру стінах).

Фіксується наявність: різних предметів, що раніше були на стелі та стінах приміщення, слідів після очищення підлоги, відбитків, що утворилися в результаті поверхневого обгорання, нашарування сажі чи зміни кольору поверхні при термічному впливі, локальних обгорань і наскрізних прогарів (при їх виявленні

зробити відбір проб для дослідження з метою визначення виду речовини, що горіла, з рівнів, розташованих під місцем горіння) тощо.

Стан опалення, опалювальні печі, наявність (відсутність) передтопкового листа, його розміри, матеріал.

Огляд витягнутого з печі вмісту (переконавшись, що в топці немає вогню), наявність (відсутність) при зовнішньому огляді тріщин, несправностей пічних розділок (відступок), положення засувок у димоході та топкових дверцят, стан паливника і наявність у ньому золи та будь-яких предметів, стан димоходу, балки перекриття, що проходила безпосередньо через його цегельну кладку (якщо горіла сажа, то внутрішні стінки димоходу будуть покриті яскраво-сірим зольним нальотом, у іншому випадку наліт буде чорним, обумовленим кольором сажі).

Печі та димоходи оглядаються зовні і зсередини (в останньому випадку із застосуванням дзеркала, що дає змогу побачити світло, яке надходить ззовні через щілини в кладці), пристрой для приготування їжі, гасові прилади (наявність окалини та деформацій, наявність і розмір гнату, положення робочих органів, міцність з'єднань пальника та гасового бачка).

Газові плити та їхнє устаткування, положення кранів газової плити і відсічного крана подачі газу з магістрального газопроводу (у тому числі прaporця клапана подачі газу на редукторі), стан вузла стикування редуктора з балоном, трубки подачі газу від редуктора до плити, кранів та пальників плити.

Стан елементів електроустановки, наявність на залишках струмоведучих жил проводів та кабелів слідів впливу електричної дуги (кулясті чи краплеподібні оплавлення, оплавлення у вигляді косого зрізу чи кратероподібні вигоряння, множинні кулясті напливи на поверхні провідника, крихкий злам на торці провідника з характерним металевим блиском), наявність термічних та інших пошкоджень на залишках ізоляції на жилах, наявність на об'єкті захисту від блискавки.

Під час здійснення огляду місця події, пов'язаного з пожежею лісового масиву, необхідно відобразити таке:

Призначення лісового масиву, окремих лісових угідь і ділянок, що прилягають до них (зі слів представника лісгоспу). Вихідну точку огляду (село, дорога, лінія електропередачі, тригонометричний знак, озеро, поворот ріки, струмок, гора, валун тощо).

Огляд і фіксацію обстановки місця, що спостерігається, у тому числі з повітря (при використанні літака чи вертольота), а також наявність слідів стоянок туристів, заготівників, грибників, рибалок, мисливців, загублені особисті речі, сліди взуття і транспортних засобів, залишки бляшаного та скляного посуду зі слідами пальців рук, стріляні гільзи, пижі від мисливських патронів тощо.

У лісовому масиві і на ґрунті слідів пролитої легкозаймистої рідини (автомобільного й іншого пального) указати точне місце їх виявлення та вилучення, ознак, властивих прямому удару блискавки (глибокі ями на ґрунті, розщеплення дерева уздовж волокон чи відділення від нього кори, розколювання на частини каменів тощо).

Ознаки осередку пожеж з тильної кромки пожежі (якщо вітер не змінював напрямку) можуть бути виявлені вздовж смуги відводу залізниці, у місцях

проведення косовиць та інших сільськогосподарських робіт, уздовж лінії електропередач, місцях, що використовуються для відпочинку та риболовлі тощо.

Слід мати на увазі, що в районі осередку пожежі велики дерево можуть мати незначні пошкодження з підвітряного боку, тільки при зміні вітру верхова пожежа може перекинутися в район вогнища і пошкодити велики дерево.

Огляд будівель, розташованих у межах вигорілої площині (не виключено, що пожежа могла початися всередині цієї будівлі, а потім перекинутися на рослинність).

Наявність на деревах та іншій рослинності слідів різання, пилиння і сколювання (видаються для дослідження зразки зрубаних, спиляних чи позначеніх насічками дерев, а також пнів і гілок, що частково обгоріли в багатті, виявлених при огляді зони осередку пожежі).

Під час здійснення огляду місця події, пов'язаного з пожежею виробничого приміщення, необхідно відобразити таке:

Архітектурно-планувальні дані: число поверхів, під'їздів, воріт. Особливості будинку (наявність підвальних, технічних, горищних та інших приміщень спеціального призначення (у тому числі комерційних), матеріали будівельних конструкцій (стін, перекриттів, перегородок, сходових маршів, дахів (з назвою матеріалу покрівлі, огорожень)), умови газообміну, наявність зовнішнього чи вбудованого ліфтового устаткування (кількість кабін, тип дверей, матеріал кабін і огорожень ліфтових шахт), можливі шляхи поширення пожежі (наявність технологічних прорізів, систем вентиляції).

Зовнішнє електроустаткування: увідно-розподільчий пристрій, магістральні стояки з поверховими щитками, силове живлення ліфтів, лінії освітлення сходової клітки та технічних приміщень, у яких слід відобразити стан проводів і кабелів, апаратів електрозахисту тощо.

Інженерне устаткування: наявність електротехнічного устаткування, у тому числі його стан і працездатність, наявність силової електропроводки та її призначення, наявність газотехнічного та технологічного устаткування (його призначення і спосіб приведення в дію), наявність виробів, речовин та матеріалів (у тому числі тих, що використовуються у технологічному процесі), що становлять особливу небезпеку, наявність і працездатність протипожежних систем (внутрішній протипожежний водопровід, охоронна, охоронно-пожежна та пожежна сигналізація (тип датчиків і приймальних станцій), система пожежогасіння (вид речовини), система димовидалення (спосіб приведення в дію).

Зовнішній огляд будинку (по периметру): стан стін, перекриттів, засклення вікон (обвалення, окопчення тощо), стан електро- і газових введень у будинок, стан електропідстанції, що обслуговує будинок, наявність слідів гасіння пожежі навколо будинку (викинуті предмети, завалені конструкції, сліди біля входу в під'їзд до будинку тощо).

Внутрішній огляд будинку: сходові клітки (задимленість, обгорання й окопчення огорожень, наявність сторонніх предметів, ознака зосередженого горіння, ознаки застосування засобів пожежогасіння), ліфтове господарство (кількість і тип ліфтів у під'їзді, стан ліфтових кабін, стан огорожень та дверей

ліфтових шахт, приводного двигуна й апаратів керування його роботою, наявність пошкоджень), вентиляційне устаткування (стан, працездатність, наявність пошкоджень).

Під час здійснення огляду місця події, пов'язаного з пожежею складського приміщення, необхідно відобразити таке:

На підставі динамічного огляду складається уточнений план об'єкта, у якому вказуються товарно-матеріальні цінності, що зберігалися, перелік їх залишків у штучному і ваговому вимірі щодо кожного найменування.

До протоколу огляду додаються уточнений план розміщення товарно-матеріальних цінностей та перелік їх залишків, фотографії, фонограми тощо. Фіксацію кількості залишків товарно-матеріальних цінностей, їх обсягу, займаної площи (після видалення пожежного сміття, розкриття і розробки конструкцій, при цьому проводяться виміри, відео- та фотозйомка), дані про кількість відбраних зразків залишків товарно-матеріальних цінностей.

Опис виявлених бухгалтерських та інших документів, чорнових записів (з посиланням на місце виявлення та їх стан, наявність слідів впливу вогню тощо).

Стан місць збереження фінансової, бухгалтерської та іншої документації, коштів і цінних паперів (сейфів, металевих і дерев'яних шаф, робочих столів тощо), наявність слідів злому замків та запірних пристройів, висунуті шухляди столів, безладдя та інше.